

כ"ח בניסן תשפ"ו
15 באפריל 2026

לכבוד:
מנהלי/ות התיכונים
מנהלי/ות החטיבות העליונות
רכזים/ות ומורים/ות בחטיבה העליונה

סמסטר ראשון בתיכון - מבוא למדעי הפסיכולוגיה

רקע

מטרתה של התוכנית "סמסטר ראשון בתיכון" היא לפתח כישורי למידה אקדמיים, לבסס את תחושת המסוגלות העצמית בהקשר האקדמי ולאפשר צבירת נקודות זכות אקדמיות במהלך הלימודים בתיכון.

רציונל

תוכנית סמסטר ראשון בתיכון מאפשרת ללמד את הקורס האקדמי בשיעורי פסיכולוגיה בכיתה עלידי המורה לתחום זה ועלפי מערכת השעות, וכך הציון בקורס האקדמי יהיה רכיב בציון הברגרות במקצוע וגם יקנה 2 נקודות זכות אקדמיות (נק"ז).

מבנה הלמידה

הכיתות שיצטרפו לתכנית ילמדו במהלך שיעורי פסיכולוגיה את הקורס האקדמי של אוניברסיטת תל אביב "מבוא למדעי הפסיכולוגיה". לימודי הקורס ישתלבו בשעות המגמה המובנות במערכת.

הוראת הקורס האקדמי יכולה תימשך מתחילת ועד סיום שנת הלימודים תשפ"ז. במידה והמגמה נלמדת במשך שנתיים הוראת תוכני הקורס יתחילו בתשפ"ז ויסתיימו בתשפ"ח.

השוואה לתכנית הלימודים הרגילה

תוכנית הלימודים הרגילה בפסיכולוגיה	"מבוא למדעי הפסיכולוגיה" - סמסטר ראשון בתיכון
70% - ציון בגרות חיצוני כולל ציון שנתי בית ספרי 30% - ציון הערכה חלופית בית ספרי	70% - ציון הקורס האקדמי (ללא ציון מגן) 30% - ציון הערכה חלופית בית ספרי (לפי תכנית הלימודים הרגילה)
	* בנוסף יינתן בונוס של 10 נק' לציון

חלוקת שעות מומלצת:

6 שעות שבועיות- מבוא למדעי הפסיכולוגיה, במידה והמקצוע נלמד בשנה אחת.
במידה והמקצוע נלמד במשך שנתיים חלוקת השעות תהיה כמקובל בבית הספר

תכנים

התכנים הם התכנים של הקורס שפותח עלידי אוניברסיטת תל אביב. התכנים עברו התאמה לצרכים הייחודיים של תלמידי התיכון, כאשר הקורס הסמסטריאלי הקיים יותאם למסגרת בית ספרית. ההתאמות הללו יאפשרו לתלמידי כיתה הטרוגנית ממוצעת במערכת החינוך לעמוד בהצלחה באתגר האקדמי של התוכנית. התכנים מפורטים בהמשך בסעיף "תוכני הקורס"

תפקיד המורה

המורים לפסיכולוגיה יהיו המורים בקורס. המורים יקבלו גישה מלאה לאתר הקורס ולתכניו. האתר יספק למורים ערכות מלאות הכוללות מערכי שיעור, מגוון תרגילים וחומרי העשרה. המורים ינחו את התלמידים ללמידה נכונה ומיטבית של הקורס ויתווכו בין הקורס המקוון לבין התלמידים על מנת להבהיר לדייק ולסייע בהבנת התכנים. לצורך כך המורים יעברו השתלמות שתקנה כלים ללמד בצורה המיטבית את החומר.

הערכה

התלמידים יבחנו במבחן סיום אוניברסיטאי שישתקלו למרכיב ה 70% בציון התלמיד.

למה התוכנית כדאית לתלמידים?

- ✓ התלמידים זכאים להכרה אקדמית (אקרדיטציה) על לימודיהם.
- ✓ הלומדים בתוכנית יקבלו בונוס לציון הקורס כשזה יומר לציון בתעודת הבגרות.
- ✓ התלמידים בקורס הם במעמד סטודנט של המוסד האקדמי. בעבור התלמידים יש בזה התנסות מעצימה כשלעצמה.

למה התוכנית כדאית למורים?

- ✓ המורים יקבלו הכשרה ייעודית להנחיית הקורס, שתוכר גם לצורך גמול.
- ✓ המורים ייהנו מחומרי הוראה מקצועיים, הכוללים מערכי שיעור, מצגות, תרגילים ועוד, שיהפכו את מלאכת ההוראה קלה יותר.
- ✓ המורים יזכו להוביל את תלמידיהם בתוכנית ייחודית ראשונה מסוגה בישראל.

שנת תשפ"ז - שנת הטמעה מתקדמת

בשנת תשפ"ז לקחו חלק בתוכנית מעל 500 תלמידים מ-20 בתי ספר בכל רחבי הארץ. לקראת שנת תשפ"ז אנו מזמינים בתי ספר נוספים להצטרף לתוכנית. אין חובה שכל כיתות השכבה יצטרפו, ובהחלט אפשר לצרף בשלב זה רק כיתה אחת מבית הספר או כיתה אחת לכל מורה, לבחירת בית הספר.

*מומלץ כי עד שיתאפשר למורה בתוכנית לעמודה על טיבה של התוכנית ועל התאמתה לכיתות חנ"ס, מב"ר או אתגר, לא יצורפו כיתות אלה לתוכנית.

תכני הקורס

בקורס מבוא למדעי הפסיכולוגיה יחשפו התלמידים למגוון תחומים מעולם הפסיכולוגיה שיש להם השקה לתוכנית הלימודים.

מטרות הקורס:

- היכרות עם שאלות מרכזיות מעולמה של הפסיכולוגיה ושיטות שונות שפותחו על מנת לענות עליהן באופן מדעי, בעזרת חשיפה לעולם האקדמי ולמחקר האקדמי.
- היכרות מעמיקה עם הגורמים השונים המשפיעים על התנהגותם של בני אדם בעולם על מנת להבין את סביבתנו האנושית בצורה מיטבית.
- רכישת מיומנויות של לומד עצמאי - פיתוח אוריינות לשונית, אוריינות מדעית, חשיבה ביקורתית, למידה עצמית ועוד.

הקורס בנוי משמונה יחידות לימוד מרתקות ומעמיקות בנושאים להלן:

- מבוא לפסיכולוגיה - האם ניתן לחקור תהליכים פסיכולוגיים באופן מדעי?
- ביהיורזיס: החקר המדעי של התנהגות ולמידה
- פסיכולוגיה קוגניטיבית
- מוח ופסיכולוגיה
- פסיכולוגיה התפתחותית
- חקר האישיות
- פסיכולוגיה חברתית
- פסיכופתולוגיה: אבחון וטיפול

מועדי הרישום לתכנית יפורסמו ע"י מפמ"ר מדעי החברה באתר המפמ"ר ובאתר [סמסטר ראשון](#) [בתיכון](#) בפורטל עובדי הוראה.

בכל שאלה ניתן לפנות לשמוליק שחר במייל shmuelshahar63@gmail.com

מוזמנים להצטרף לתכנית!

עדה ספיר
מפמ"ר מדעי החברה

העתקים:

ד"ר טלי יניב, יושבת ראש המזכירות הפדגוגית
שמעון (שימי) ביטון, ממונה התכנית סמסטר ראשון בתיכון